

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av mervärdesskattelagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att mervärdesskattelagen ändras i enlighet med EU-rätten så att postverksamheten delvis ska vara befriad från skatt. Skattefriheten gäller sådana samhällsomfattande tjänster som erbjuds av den som tillhandahåller samhällsomfattande posttjänster och som avses i postlagstiftningen.

Lagen avses träda i kraft samtidigt med de ändringar som för närvarande görs i postlagstiftningen som gäller både den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster och de samhällsomfattande tjänsterna. Ändringarna i postlagstiftningen föreslås träda i kraft den 1 mars 2011.

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Det har funnits skillnader i mervärdesbeskattningen av postverksamhet mellan Europeiska unionens medlemsstater. I Finland och Sverige har postverksamheten varit skattepliktig i sin helhet, medan övriga medlemsstater tillämpar skattefrihet som definieras på olika sätt. Skillnaderna har berott på att den postverksamhet som bedrivits inom Europeiska unionen stegvis har öppnats för konkurrens och att den lagstiftning om mervärdesbeskattning som togs i bruk på 1970-talet har visat sig lämna rum för tolkning i denna nya situation. År 2009 preciserade Europeiska unionens domstol de förutsättningar enligt vilka postverksamhet kan befrias från mervärdesskatt inom unionen.

2 Nuläge

2.1 Finsk lagstiftning

Postverksamheten är för närvarande skattebelagd enligt de allmänna bestämmelserna i mervärdesskattelagen (1501/1993). Enligt mervärdesskattelagen ska mervärdesskatt betalas till staten på rörelsemässig försäljning av varor och tjänster. I mervärdesskattelagen finns ingen definition av postverksamhet, utan leverans av brevfrösendelser och postpaket, alltså postfrösendelser, anses som va-

rutransporttjänst. På varutransporttjänster tillämpas den allmänna skattesatsen.

Samma bestämmelser tillämpas på alla operatörer som transporterar postfrösendelser. Det spelar t.ex. ingen roll om verksamheten omfattas av postlagstiftningens tillämpningsområde.

Beskattningen av den postverksamhet som bedrivs i landskapet Åland följer de allmänna bestämmelserna i mervärdesskattelagen. Enligt protokoll 2 (Ålandsprotokollet) som ingår som bilaga i fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen (FördrS 103/94) anses landskapet Åland inte vara en del av gemenskapens mervärdesskatteområde. Unionens mervärdesskattelagstiftning är således inte bindande för landskapet Åland. Av neutralitetsskäl har det emellertid föreskrivits att den postverksamhet som bedrivs i landskapet Åland är skattepliktig verksamhet i samma omfattning som i övriga Finland.

I den internationella posttrafiken bestäms platsen för beskattning av leverans av postfrösendelser i enlighet med de bestämmelser som gäller varutransporttjänster. Bestämmelserna om platsen för beskattning av tjänster förnyades genom en lagändring som trädde i kraft vid ingången av 2010. Transporttjänster för postfrösendelser köps vanligen i den stat där transporten börjar eller där näringsidkaren, som är köparen, är etablerad. Platsen för beskattning av transporttjänster som levererar postfrösendelser från Finland till en annan

medlemsstat är således vanligen Finland, antingen enligt regeln om gemenskapsinterna varutransporter eller enligt huvudregeln om försäljning av tjänster. För dessa tjänster ska skatten i sin helhet betalas i Finland. Platsen för beskattning av transporttjänster som levererar postförsändelser från Finland till en plats utanför gemenskapen är också Finland, antingen för att tjänsterna utförs här eller enligt huvudregeln för försäljning, om säljaren är etablerad i Finland. Platsen för beskattning av transporttjänster som sålts till någon annan än till en näringsidkare är däremot utanför gemenskapen till den del tjänsterna inte betalas i Finland. Försäljningen av transporttjänster som gäller posttrafik som riktar sig utanför gemenskapen är skattefri i och med att tjänster i anslutning till varutransporter utanför gemenskapen är skattefria, och försäljaren har rätt att få återbäring för den skatt som inkluderats i ett förvärv. För transporttjänster som levererar postförsändelser till Finland från en annan medlemsstat eller en plats utanför gemenskapen betalas i regel inte skatt i Finland.

I och med att landskapet Åland inte är en del av gemenskapens mervärdesskatteområde, tillämpas på posttrafiken mellan Åland och övriga Finland samt Åland och övriga EU-medlemsstater samma regler som i posttrafiken mellan Finland och stater som inte är medlemmar i EU.

Trots att en del av posttrafiken från Finland till utlandet är skattefri, säljs frimärken praktiskt taget alltid till ett pris som innehåller mervärdesskatt. Det pris som betalas för ett frimärke anses vara förskottsbetalning av en varutransporttjänst. I praktiken har skattefriheten för postförsändelser som transporteras till en plats utanför gemenskapen genomförts så att postföretaget drar av den skatt som ska redovisas till ett belopp som motsvarar de skattefria transporttjänsterna efter att ha fått information om dem från en sorteringsstation för gränsöverskridande post. Enligt 114 § 1 mom. 4 punkten i lagen har köparen inte rätt att göra skatteavdrag för förvärv av frimärken eller därmed jämförbara rättigheter om skatt på försäljning av transporttjänster inte ska betalas på den grunden att försäljningen sker utomlands.

Enligt 71 § 8 punkten i mervärdesskattelagen betalas ingen skatt på försäljning av transporttjänster som gäller internationell postförmedling och därtill anslutna tjänster, t.ex. lastning och lossning till ett företag eller en sammanslutning som bedriver postförmedling i utlandet. Skattefriheten inbegriper försäljarens rätt att få återbäring för den mervärdesskatt som inkluderats i förvärv. Postförsändelser från utlandet till Finland vidarebefordras till mottagare i Finland i enlighet med internationella avtal om postverksamhet och EU-rätten. Det finländska postföretaget tar i enlighet med internationella avtal och EU-rätten ut en terminalavgift av ett utländskt postsamfund för vidarebefordran i Finland. Syftet med bestämmelsen om skattefrihet är att man inte ska behöva betala skatt för transporttjänster som ett finländskt postföretag säljer i form av underleverans, med beaktande av internationella avtal om postverksamhet. Enligt de nya bestämmelserna om platsen för beskattning bestäms beskattningen av sådan transport av postförsändelser till Finland från både en annan medlemsstat och en plats utanför gemenskapen som faktiskt sker i Finland enligt den lagstiftning som tillämpas i den stat där köparen är etablerad.

På motsvarande sätt vidarebefordrar ett utländskt postsamfund i enlighet med internationella avtal om postverksamhet och EU-rätten sådana postförsändelser från Finland till utlandet som ska till mottagare utomlands och tar ut en terminalavgift av det finländska postföretaget. Enligt de nya bestämmelserna om platsen för beskattning anses den transportsträcka som ett utländskt postsamfund faktiskt har utfört i utlandet ha sålts i Finland.

2.2 Europeiska unionens lagstiftning och rättspraxis

Rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt (nedan *mervärdesskattedirektivet*) innehåller bestämmelser om det system för mervärdesskatt som tillämpas inom Europeiska unionen. Enligt kapitel 2 artikel 132.1 led a i mervärdesskattedirektivet ska medlemsstaten undanta tjänster och därmed

förenade varuleveranser som tillhandahålls av det offentliga postväsendet, med undantag för persontransporter och telekommunikationstjänster, från skatteplikt. Enligt artikel 131 ska undantagen från skatteplikt i kapitel 2 tillämpas utan att det påverkar tillämpningen av övriga gemenskapsbestämmelser och i enlighet med de villkor som medlemsstaterna fastställer för att säkerställa en korrekt och enkel tillämpning av dessa undantag och förhindra skatteundandragande, skatteflykt eller missbruk.

Den 23 april 2009 meddelade Europeiska unionens domstol sin dom i målet C-357/07 TNT Post UK Ltd, The Queen mot The Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs (nedan *TNT Post-domen*). Domen gäller tillämpningsområdet för det undantag från mervärdesskatteplikt för postverksamhet som avses i artikel 132.1 led a i mervärdesskattedirektivet. Enligt domskälen är avsikten med undantaget från skatteplikt för postverksamheten att gynna vissa verksamheter av allmänintresse. Inom postsektorn kommer detta till uttryck genom det särskilda ändamålet att till begränsad kostnad erbjuda posttjänster för befolkningens grundläggande behov.

I domen definieras för det första begreppet ”det offentliga postväsendet”. Med det offentliga postväsendet avses sådana offentliga eller privata operatörer som förbinder sig att inom en medlemsstat tillhandahålla samtliga eller delar av de samhällsomfattande posttjänsterna. Med samhällsomfattande tjänster avses tjänster som definieras som samhällsomfattande i artikel 3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 97/67/EG av den 15 december 1997 om gemensamma regler för utvecklingen av gemenskapens inre marknad för posttjänster och för förbättring av kvaliteten på tjänsterna (nedan *postdirektivet*).

I postdirektivet fastställs endast en miniminivå för de samhällsomfattande tjänsterna, vilket innebär att medlemsstaterna har prövningsrätt i fråga om vad de samhällsomfattande tjänsterna ska omfatta. Undantaget ska gälla samhällsomfattande tjänster enligt postdirektivet såsom dessa har förverkligats inom varje medlemsstat.

I domen definieras för det andra närmare hurdan verksamhet som bedrivs av det of-

fentliga postväsendet som ska vara undantagen från skatt. I domskälen tas det upp att undantagen från skatteplikt i enlighet med principen om skatteneutralitet ska tolkas såväl restriktivt som i enlighet med bestämmelsens ändamål. En operatör tillhandahåller sina posttjänster enligt en rättslig ordning som skiljer sig avsevärt från den som gäller för andra operatörer på grund av skyldigheter vilka följer av operatörens licens och vilka är förbundna med dess ställning som leverantör av samhällsomfattande tjänster. Enligt domen tillämpas undantaget från skatteplikt i enlighet med principen om skatteneutralitet på tjänster som det offentliga postväsendet tillhandahåller i denna egenskap, det vill säga i egenskap av operatör som förbinder sig att tillhandahålla samtliga eller delar av de samhällsomfattande posttjänsterna inom en medlemsstat. Enligt domskälen kan undantaget från skatt inte tillämpas på särskilda tjänster som kan avskiljas från tjänster av allmänintresse, däribland sådana tjänster som tillgodoser särskilda behov hos ekonomiska operatörer, såsom tjänster för vilka villkoren har förhandlats individuellt. Enligt domen är undantaget således inte tillämpligt på de tjänster eller därmed förenade varuleveranser för vilka villkoren förhandlas individuellt.

Enligt artikel 135.1 led h i mervärdesskattedirektivet ska medlemsstaterna undanta leverans till nominella värdet av frimärken giltiga för posttjänster inom respektive medlemsstats territorium, skattemärken och andra liknande märken från skatteplikt.

2.3 Bedömning av nuläget

Beskattningen av postverksamheten enligt mervärdesskattelagen motsvarar inte helt bestämmelserna i mervärdesskattedirektivet. Detta beror på att mervärdesskattedirektivet före TNT Post-domen tolkades så att Finland inte har något sådant offentligt postväsende som avses i artikel 132.1 led a i mervärdesskattedirektivet, eftersom postverksamhet bedrivs inom ramen för en privaträttslig organisationsform. Enligt mervärdesskattelagen är postverksamhet således skattepliktig i sin helhet. Av TNT Post-domen följer att en

del av postverksamheten ska undantas från skatteplikt.

Den bestämmelse om skattefrihet för transporttjänster mot s.k. terminalavgifter som avses i 71 § 8 punkten i mervärdesskattelagen är till följd av de nya bestämmelserna om platsen för beskattning inte längre tillämplig på sådana transportsträckor som faktiskt görs i Finland och som ett finländskt postföretag har sålt till ett utländskt postsamfund. I mervärdesskattelagen ingår inte heller någon motsvarande bestämmelse som gäller sådana transportsträckor som faktiskt görs i utlandet av ett utländskt postsamfund.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

I syfte att ändra mervärdesbeskattningen av postverksamheten så att den överensstämmer med EU-rätten föreslås det att en del av postverksamheten ska vara befriad från skatt.

Avsikten är att skattefriheten ska gälla sådana samhällsomfattande tjänster som avses i postdirektivet på det sätt som de har genomförts i Finland. De gällande nationella bestämmelser som motsvarar postdirektivet finns i lagen om posttjänster (313/2001). Eftersom den gällande definitionen av samhällsomfattande tjänster i praktiken har tolkats på olika sätt, är avsikten att i samband med den pågående totalrevideringen av postlagstiftningen precisera den gällande definitionen av samhällsomfattande tjänster. I promemorian från den arbetsgrupp som berett totalrevideringen av postlagstiftningen (kommunikationsministeriets publikationer 8/2010, "Postlagen, arbetsgruppens förslag till reform av postlagstiftningen") innehåller ett förslag till ny postlag som behandlas närmare i den regeringsproposition som gäller postlagen (nedan *förslaget till postlag*). I syfte att minimera de administrativa kostnaderna för såväl Skatteförvaltningen som de skattskyldiga är det ändamålsenligt att genomföra skattefriheten för postverksamheten så att endast den definition av samhällsomfattande tjänster som tas i användning vid revideringen av postlagstiftningen blir tillämplig.

Avsikten är att försäljning av sådana samhällsomfattande tjänster som bedrivs av den som tillhandahåller samhällsomfattande posttjänster och som avses i förslaget till postlag ska vara befriad från skatt. I förslaget till postlag avses med den som tillhandahåller samhällsomfattande posttjänster ett postföretag som har ålagts skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster. Ett sådant postföretag är ett sådant offentligt postväsen som avses i mervärdesskattedirektivet, alltså en sådan offentlig eller privat operatör som förbinder sig att i Finland tillhandahålla samtliga eller delar av de samhällsomfattande posttjänsterna. Skattefriheten gäller endast den del av den postverksamhet som bedrivs av den som tillhandahåller samhällsomfattande posttjänster som bedrivs av en sådan operatör som förbinder sig att i Finland tillhandahålla samtliga eller delar av de samhällsomfattande posttjänsterna.

I förslaget till postlag har de postförsändelser som räknas som samhällsomfattande tjänster definierats enligt begränsningar som gäller försändelsens vikt, betalningssätt samt sättet och platsen för lämnande till transport. Till samhällsomfattande tjänster enligt förslaget ska i praktiken höra sådana posttjänster som operatörer tillhandahåller konsumenterna och andra som på motsvarande villkor sänder försändelser som räknas som samhällsomfattande tjänster. Definitionen i förslaget till postlag motsvarar väl det allmännyttiga syfte som utgör grunden för mervärdesskattefriheten. Mervärdesbeskattningens neutralitet främjas av en definition enligt vilken största delen av de posttjänster som säljs till företag som bedriver verksamhet som berättigar till avdrag är skattepliktiga. Definitionen i förslaget till postlag är också otvetydig, vilket möjliggör att de produkter som räknas som samhällsomfattande tjänster i praktiken klart och tydligt kan skiljas från postföretagets andra produkter, trots att produkterna i branschen förnyas i snabb takt.

Av neutralitetsskäl ska också den postverksamhet som bedrivs i landskapet Åland undantas från skatt. Posttjänster omfattas med stöd av självstyrelselagen för Åland (1144/1991) av landskapet Ålands lagstifningsbehörighet. Postdirektivet, som är bindande också för landskapet Åland, har ge-

nomförts genom Ålands landskapslag om posttjänster (60/2007). Skattefriheten gäller i landskapslagstiftningen avsedda tillhandahållare av samhällsomfattande tjänster och samhällsomfattande tjänster, om inte något annat följer av mervärdesskattelagen.

Enligt mervärdesskattelagen ska försäljning av tjänster för vilka villkoren har förhandlats individuellt inte omfattas av undantaget. Begränsningen lämpar sig för situationer där nämnda tjänster fastställs vara samhällsomfattande tjänster enligt postlagstiftningen.

De transporttjänster av postförsändelser som erbjuds av den som tillhandahåller samhällsomfattande posttjänster är för närvarande skattepliktiga eller skattefria med rätt till återbäring för den skatt som inkluderats i förvärvet. I och med att verksamheten delvis blir undantagen från skatt ska den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster till skillnad från den aktuella situationen dela in sina förvärv i avdragsgilla och icke avdragsgilla. Till den del den verksamhet som bedrivs av den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster blir skattefri bör avdrag som gjorts från avgifter korrigeras enligt bestämmelser om granskningen av avdrag i anslutning till fastighetsinnehav eller beskattning av eget bruk.

På postverksamhet ska även i fortsättningen tillämpas de bestämmelser om platsen för beskattning som gäller varutransporttjänster. Postförsändelser som levereras från Finland till utlandet ska enligt förslaget till postlag räknas som samhällsomfattande tjänster på samma villkor som postförsändelser inom landet. När det gäller transporttjänster för postförsändelser från Finland till en annan medlemsstat ska den del som räknas som samhällsomfattande tjänster vara skattefri till skillnad från den aktuella situationen. Den andel som räknas som samhällsomfattande tjänster i fråga om leveranser till en plats utanför gemenskapen är inte längre skattefri enligt principen om att tjänster i anslutning till varutransporter utanför gemenskapen är skattefria, och den är således inte heller förbunden med en rätt att få återbäring för den skatt som inkluderats i förvärvet.

Ett frimärke ska anses vara bevis på förskottsbetalning av en transporttjänst. Bestämmelser om frimärken behöver inte tas in

i mervärdesskattelagen eftersom beskattningen av förskottsbetalningar i enlighet med de allmänna bestämmelserna i mervärdesskattelagen följer beskattningen av transporttjänster för postförsändelser. Enligt förslaget till postlag kan frimärken i praktiken vanligen endast användas för postförsändelser som räknas som samhällsomfattande tjänster, vilket innebär att ingen mervärdesskatt ska ingå i försäljningspriset på frimärken. Försäljning av sådana frimärken som anses som samlarobjekt är skattepliktig även i fortsättningen.

Med beaktande av internationella postavtal och osäkerheten kring unionens rättsläge är avsikten att sådana transporttjänster som säljs i Finland mot en terminalavgift ska befrias från skatt.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Propositionens konsekvenser för statsfinanserna

Att befria sådan postverksamhet som bedrivs i Finland, med undantag för Åland, från mervärdesskatt i den omfattning som föreslås i propositionen skulle uppskattningsvis minska statens mervärdesskatteinkomster med ca 9 miljoner euro per år. Att befria den postverksamhet som bedrivs på Åland från mervärdesskatt skulle endast marginellt öka detta belopp.

4.2 Propositionens övriga konsekvenser

Propositionen beräknas kunna sänka priserna på de posttjänster som blir skattefria och som säljs för konsumenterna. När de anskaffningar som gjorts för denna verksamhet blir icke avdragsgilla för försäljaren blir pris-effekten av skattefriheten mindre än vad ett slopande av skatten enligt den allmänna skattesatsen annars skulle innebära.

Det problem med konkurrensneutralitet som uppstår till följd av ovan nämnt icke avdragsgillhet för näringsidkare lindras av att största delen av de posttjänster som säljs till näringsidkare som bedriver verksamhet som berättigar till avdrag är skattepliktiga även i fortsättningen.

Propositionen komplicerar i viss mån de skyldigheter som hänför sig till beskattning-

en av den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster. Skattefriheten förutsätter att försäljningen av de varor som räknas som samhällsomfattande tjänster särskiljs från annan försäljning och att förvärv för verksamheten indelas i avdragsgilla och icke avdragsgilla.

En förändrad beskattning av frimärken antas ge upphov till motsvarande kostnader för alla återförsäljare av frimärken.

5 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid finansministeriet. Vid beredningen har man hört bl.a. Skatteförvaltningen, kommunikationsministeriet, Finlands Kommunförbund rf, centrala intressegrupper i näringslivet, Skattebetalarnas Centralförbund rf, organisationer för skatte-

och bokföringssakkunskapen, tillhandahållare av samhällsomfattande posttjänster och Ålands landskapsstyrelse.

6 Samband med andra propositioner

Propositionen har samband med den regeringsproposition som gäller den nya postlagen. Nämnade regeringsproposition har beretts i en arbetsgrupp vid kommunikationsministeriet. Definitionen av den mervärdes-skattefria postverksamheten är beroende av begreppet samhällsomfattande tjänster som ska tas i bruk i postlagstiftningen, och därför är propositionen avsedd att bli behandlad tillsammans med den regeringsproposition som gäller postlagen.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om ändring av mervärdes-skattelagen

33 b §. I den nya 33 b § föreslås bestämmelser om skattefria posttjänster. Det föreslås att rubriken "Posttjänster" tas in före paragrafen. Avsikten är att skattefriheten ska gälla postverksamhet som bedrivs såväl i landskapet Åland som i övriga Finland.

Enligt 1 mom. betalas ingen skatt på försäljning av samhällsomfattande tjänster som bedrivs av den som tillhandahåller samhällsomfattande posttjänster och som avses i postlagen. Bestämmelsen motsvarar artikel 132.1 led a i mervärdesskattedirektivet.

I postlagstiftningen avses med den som tillhandahåller samhällsomfattande posttjänster ett postföretag som har ålagts skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster. Enligt den gällande lagen om posttjänster har skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande posttjänster ålagts Itella Abp i en koncession som beviljats av statsrådet. Enligt förslaget till postlag ska kommunikationsverket ålägga ett eller flera postföretag skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster, om en bedömning av marknaden visar att detta är nödvändigt för att säker-

ställa de samhällsomfattande tjänsterna. Till skillnad från den aktuella situationen kan man låta bli att ålägga någon skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster om tillgången på tjänster som räknas som samhällsomfattande tjänster är tillräcklig. Den andel av de tjänster som räknas som samhällsomfattande tjänster som ingen är skyldig att tillhandahålla omfattas inte av skattefriheten och är i enlighet med de allmänna bestämmelserna i mervärdesskattelagen skattebelagda tjänster.

Med försäljning av samhällsomfattande tjänster avses enligt förslaget till postlag försäljning av sådana posttjänster som räknas som samhällsomfattande tjänster. Enligt förslaget till postlag kan som posttjänster räknas inte bara utdelning av postförsändelser utan också insamling, sortering och transport av försändelser. Avsikten är att i mervärdesbeskattningen betrakta den försäljning som bedrivs av den som tillhandahåller samhällsomfattande posttjänster som en form av varu-transporttjänster, trots att den omfattar alla de funktioner som nämns ovan. Om den som tillhandahåller samhällsomfattande posttjänster köper in en del av funktionerna av någon annan än en som tillhandahåller samhällsomfattande posttjänster, ska de tjänster som säljs

i form av underleverans inte anses vara skattefria posttjänster.

Enligt förslaget till postlagen med samhällsomfattande tjänst avses vissa närmare preciserade posttjänster som ska vara till buds i hela landet och till hands med jämlika villkor. Skattefriheten gäller i enlighet med förslaget till postlag postförsändelser som räknas som samhällsomfattande posttjänster, alltså brevörsändelser och postpaket.

Med brevörsändelse avses ett adresserat meddelande som väger högst två kilogram och som har skrivits på ett fysiskt underlag, inklusive postkort som sänds med brevfrimärke och julkort som sänds med frimärke av lägre valör. Som samhällsomfattande posttjänster räknas endast sådana brevörsändelser som betalas med allmänt tillgängliga kontantbetalningsmedel och som användaren kan lämna in på ett samlingsställe för att transporteras av ett postföretag. Med samlingsställe avses en brevlåda eller något annat motsvarande ställe där en brevörsändelse som försetts med en kontantbetalningsanteckning kan lämnas för befordran. Med allmänt tillgängliga betalningssätt avses frimärken och andra kontantbetalningssätt, såsom portostämplat som skrivs ut med värmeskrivare. Avsikten är att också andra brevprodukter än de som uppfyller kvalitetsstandarden för samhällsomfattande tjänster ska räknas som samhällsomfattande tjänster om de uppfyller definitionen på samhällsomfattande tjänster.

Till de samhällsomfattande tjänsterna räknas enligt förslaget till postlag postpaket som väger högst 10 kilogram, som betalas med allmänt tillgängliga kontantbetalningsmedel och som användaren kan lämna in på ett postkontor eller något annat lämpligt samlingsställe för att transporteras av ett postföretag och som kan hämtas på postkontoret. Övriga paket omfattas över huvud taget inte av tillämpningsområdet för postlagen.

Skattefria är, i enlighet med definitionen på samhällsomfattande tjänster i förslaget till postlag, tjänster som gäller rekommenderade och assurerade postförsändelser som räknas som samhällsomfattande tjänster. Skatt ska inte ingå i de ersättningar som tas ut för tjänster för att rekommendera och assurera.

I postlagstiftningen avses med samhällsomfattande tjänster inte försäljning av varor, vilket betyder att inga bestämmelser om skattefri försäljning behöver tas in i mervärdesskattelagen. Av neutralitetsskäl ska t.ex. kuvert och andra förpackningar vara skattebelagda i normal ordning, trots att de redan skulle vara försedda med en märkning om porto. Således är det enbart den del av produktens försäljningspris som motsvarar portot som, i egenskap av samhällsomfattande tjänst, är skattefri.

I paragrafen behöver det inte tas in en sådan uttrycklig bestämmelse som finns i artikel 132.1 led a i mervärdesskattedirektivet om att skattefriheten inte omfattar persontransporter och teletjänster. Nämda tjänster omfattas enligt postlagstiftningen inte av definitionen på samhällsomfattande tjänster.

Enligt den gällande lagen om posttjänster och förslaget till postlag hör följande inte till postlagstiftningens tillämpningsområde: befordran av tidningar och tidskrifter samt oadresserade örsändelser, brevörsändelseverksamhet i liten omfattning och av ringa ekonomiskt värde, vissa kurirtjänster för brevörsändelser och sådan postverksamhet som behövs för eller har anknytning till näringsidkarens egen verksamhet. Sådan verksamhet är således skattebelagd även i fortsättningen. Skattebelagd är också sådan annan verksamhet som bedrivs av den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster och som omfattas av postlagstiftningens tillämpningsområde med undantag för sådan försäljning av samhällsomfattande tjänster som avses i detta moment.

Enligt 1 mom. betalas det inte skatt på sådan försäljning av samhällsomfattande tjänster som bedrivs av den som tillhandahåller samhällsomfattande posttjänster och som avses i Ålands landskapslag om posttjänster. Bestämmelser om den som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster och bestämmelser om samhällsomfattande tjänster finns bl.a. i 3 och 4 § i landskapslagen. Definitionen på samhällsomfattande tjänster skiljer sig i viss mån från definitionen i förslaget till postlag, men de viktgränser som tillämpas på brevörsändelser och paket i postförmedling på Åland är desamma som i förslaget till postlag. Definitionen på samhällsomfattande

tjänster motsvarar i stort sett definitionen i den gällande lagen om posttjänster.

Enligt 2 mom. ska försäljningen av tjänster för vilka villkoren förhandlas individuellt dock vara skattepliktig, trots 1 mom. Bestämmelsen motsvarar den i TNT Post-domen avsedda förutsättning enligt artikel 132.1 led a i mervärdesskattedirektivet som gäller villkor som har förhandlats individuellt. Enligt förslaget till postlag utesluter definitionen på samhällsomfattande tjänster alla sådana försändelser som faktureras kunden enligt avtal, såsom t.ex. massförsändelser vars enhetspris är lägre än för frakterade försändelser. Under den tid definitionen i förslaget till postlag gäller tillämpas denna bestämmelse således i praktiken inte, men det passar för fall där definitionen på samhällsomfattande tjänster inbegriper tjänster för vilka villkoren har förhandlats individuellt.

71 §. Enligt 8 punkten betalas det ingen skatt på försäljning av transporttjänster som gäller internationell postförmedling till ett företag eller en sammanslutning som bedriver postförmedling i utlandet. Enligt 64 och 65 § i mervärdesskattelagen lämpar sig bestämmelsen inte längre för sådana transportsträckor som faktiskt görs inom Finland och som ett finländskt postföretag har sålt till ett utländskt postsamfund. Bestämmelser om transporttjänster som utförs mot terminalavgift finns i den nya 71 a §.

71 a §. I paragrafen finns det bestämmelser om befrielse från skatt för transporttjänster som ett utländskt postsamfund säljer till ett finländskt postföretag mot en terminalavgift. Enligt 64 och 65 § i mervärdesskattelagen anses transporttjänster som ett utländskt postsamfund har utfört utomlands ha sålts i Finland. Försäljning av transporttjänster mot en terminalavgift i andra medlemsstater är vanligen befriad från skatt utan avdragsrätt. Det är inte entydigt om artikel 132.1 led a i mervärdesskattedirektivet i enlighet med TNT Post-domen lämpar sig för transport-

tjänster som utförs mot en terminalavgift, och frågan är förknippad med många olösta problem när det gäller vedertagen praxis inom den internationella postverksamheten. Behandlingen i mervärdesskattekommittén pågår ännu. Att dela in transporttjänster som utförs mot en terminalavgift i skattebelagda och skattefria i Finland kräver att innebörden av mervärdesskattedirektivet är klar och att man finner fungerande lösningar på de praktiska problem som gäller den internationella postverksamheten.

114 §. I 1 mom. 4 punkten finns bestämmelser om begränsningar av avdragsrätten för frimärken eller därmed jämförbara rättigheter. Begränsningar av avdragsrätten behövs inte längre eftersom ingen mervärdesskatt i praktiken ska ingå i det pris som betalas i samband med anskaffningen av frimärken i enlighet med den modell som läggs fram i förslaget till postlag. I praktiken är begränsningen av avdragsrätten inte heller nödvändigt vid andra situationer. Det föreslås att 4 punkten upphävs som onödig.

131 §. Det föreslås att 1 mom. 1 punkten ska ändras så att hänvisningen till 71 a § stryks. Transporttjänster som utförs mot en terminalavgift är således inte förbundna med en rätt att få återbäring för den skatt som inkluderats i förvärv.

2 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft samtidigt som postlagen. Postlagen föreslås träda i kraft den 1 mars 2011.

Enligt huvudregeln lagen tillämpas när skyldigheten att betala skatt för försäljning av tjänsten har uppstått efter lagens ikraftträdande. Således ska lagen inte tillämpas på vederlaget eller en del av vederlaget för den del det har upplupit före lagens ikraftträdande.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag**om ändring av mervärdesskattelagen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i mervärdesskattelagen (1501/1993) 71 § 8 punkten och 114 § 1 mom. 4 punkten,
 av dem 71 § 8 punkten sådan den lyder i lag 1767/1995,
ändras 131 § 1 mom. 1 punkten, sådan den lyder i lag 1767/1995, och
fogas till lagen en ny 33 b § och före den en ny mellanrubrik samt till lagen en ny 71 a §
 som följer:

Posttjänster

33 b §

Skatt betalas inte på försäljning av samhällsomfattande tjänster som bedrivs av den som tillhandahåller samhällsomfattande posttjänster och som avses i postlagen (/) och i Ålands landskapslag om posttjänster (AFS 60/2007).

Skatt ska dock betalas på försäljning av sådana tjänster för vilka villkoren har förhandlats individuellt.

71 a §

Skatt betalas inte på försäljning av transporttjänster som gäller internationell postförmedling och därtill anslutna tjänster till en försäljare av de posttjänster som avses i 33 b §.

131 §

En näringsidkare har rätt att få återbäring för den skatt som inkluderats i ett förvärv av

en vara eller tjänst, om förvärvet har samband med

1) verksamhet som är skattefri enligt 55, 56 eller 58 §, 59 § 4 punkten, 70, 70 b, 71, 72, 72 a—72 e eller 72 h §,

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om inte något annat föreskrivs nedan, tillämpas lagen, när skyldigheten att betala skatt för försäljning har uppstått efter lagens ikraftträdande.

Lagens 131 § 1 mom. 1 punkten tillämpas när en såld vara har levererats eller en tjänst tillhandahållits till sådan som är berättigad till återbetalningen, eller ett gemenskapsintert förvärv gjorts, en vara överförs från upplagringsförfarande eller skyldigheten att betala skatt för en importerad vara med stöd av 87 § har uppstått efter det att lagen har trätt i kraft.

Helsingfors den 22 oktober 2010

Republikens President

TARJA HALONEN

Finansminister *Jyrki Katainen*

*Bilaga
Parallelltext*

Lag

om ändring av mervärdesskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i mervärdesskattelagen (1501/1993) 71 § 8 punkten och 114 § 1 mom. 4 punkten,
av dem 71 § 8 punkten sådan den lyder i lag 1767/1995,
ändras 131 § 1 mom. 1 punkten, sådan den lyder i lag 1767/1995, och
fogas till lagen en ny 33 b § och före den en ny mellanrubrik samt till lagen en ny 71 a §
som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Posttjänster

33 b §

Skatt betalas inte på försäljning av samhällsomfattande tjänster som bedrivs av den som tillhandahåller samhällsomfattande posttjänster och som avses i postlagen (/) och i Ålands landskapslag om posttjänster (60/2007).

Skatt ska dock betalas på försäljning av sådana tjänster för vilka villkoren har förhandlats individuellt.

71 §

Skatt betalas inte på följande slag av försäljning:

8) försäljning av transporttjänster som gäller internationell postförmedling och därtill anslutna tjänster till ett företag eller en sammanslutning som bedriver postförmedling i utlandet,

71 §

Skatt betalas inte på följande slag av försäljning:

8) upphävs

71 a §

Skatt betalas inte på försäljning av transporttjänster som gäller internationell postförmedling och därtill anslutna tjänster till en försäljare av de posttjänster som avses i 33 b §.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

114 §

Avdrag får inte göras när följande varor och tjänster anskaffas

4) frimärken eller därmed jämförbara rättigheter, om skatt på försäljning av transporttjänster inte skall betalas på den grunden att försäljningen sker utomlands,

114 §

Avdrag får inte göras när följande varor och tjänster anskaffas

(4 punkten upphävs)

131 §

En näringsidkare har rätt att få återbäring för den skatt som inkluderats i ett förvärv av en vara eller tjänst, om förvärvet har samband med

1) verksamhet som är skattefri enligt 55, 56 eller 58 §, 59 § 4 punkten, 70—72 e eller 72 h §,

131 §

En näringsidkare har rätt att få återbäring för den skatt som inkluderats i ett förvärv av en vara eller tjänst, om förvärvet har samband med

1) verksamhet som är skattefri enligt 55, 56 eller 58 §, 59 § 4 punkten, 70, 70 b, 71, 72, 72 a—72 e eller 72 h §,

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om inte något annat föreskrivs nedan, tillämpas lagen, när skyldigheten att betala skatt för försäljning har uppstått efter lagens ikraftträdande.

Lagens 131 § 1 mom. 1 punkten tillämpas när en såld vara har levererats eller en tjänst tillhandahållits till sådan som är berättigad till återbetalningen, eller ett gemenskapsintert förvärv gjorts, en vara överförs från upplagringsförfarande eller skyldigheten att betala skatt för en importerad vara med stöd av 87 § har uppstått efter det att lagen har trätt i kraft.